

Beheer van het Waals toerismebeleid door het Commissariaat-generaal voor toerisme

Het Rekenhof heeft onderzocht hoe het Commissariaat-generaal voor toerisme (CGT) het Waalse toerismebeleid beheert. De audit werd opgebouwd rond twee thema's: de Waalse strategie inzake toerismebeleid en de manier waarop zich dat vertaalt in erkenningen en subsidiëringen.

Het toerisme is in Wallonië een volwaardige economische sector. De Waalse toeristische productie belooft 7,9 miljard euro. De sector genereert 84.000 arbeidsplaatsen, overeenstemmend met 59.000 voltijdse jobs. Het aantal jobs in de toeristische industrie is vergelijkbaar met het aantal jobs in de bouwsector.

De voorbije jaren hebben de regering en de actoren uit het toerisme diverse initiatieven genomen om het toeristische aanbod in Wallonië te verbeteren: het label 'Wallonie Destination Qualité', de integratie van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën (applicatie Pivot) en de goedkeuring van de eerste beheerovereenkomst van het CGT. Uit de analyse van de bezoekerscijfers met betrekking tot het logies en de toeristische attracties in Wallonië komen echter een aantal matige resultaten naar voren, vooral in vergelijking met de resultaten van concurrerende aangrenzende regio's.

Na analyse van die initiatieven formuleert het Rekenhof aanbevelingen om de actoren uit de sector te professionaliseren door het labelingsproces te verbeteren, en om de kwaliteit van de door Pivot verzamelde gegevens te ontwikkelen en te verbeteren.

Het Waals Toerismewetboek voorziet in de toekenning van subsidies aan diverse toeristische operatoren.

Het Rekenhof stelt vast dat de subsidiëring van de actoren, die historisch gezien een essentieel instrument is van het toerismebeleid in het Waals Gewest, niet kan worden gezien als de implementering van beleidsbeslissingen die op het niveau van de regering werden genomen. Het Rekenhof beveelt aan het huidige subsidiëringssysteem te evalueren, de doelmatigheid en de doeltreffendheid ervan te toetsen aan andere vormen van subsidiëring (forfait, sectorgebonden steun) en het te verbinden met de initiatieven van de regering en van het CGT.

De subsidies zouden tot een beter aanbod moeten leiden, maar die doelstelling wordt niet overal verwezenlijkt: subsidies voor attracties hebben weinig succes en subsidies toekennen aan logiezen is vooral rechtstreekse financiële steun voor de sector. Buiten het reglementaire kader van het wetboek worden subsidies toegekend om uitrustingen of events te financieren waarvoor de link met de toerismesector niet altijd is bewezen.

Operatoren die aan de kwaliteitscriteria beantwoorden, kunnen vragen om erkend te worden door het CGT, wat inhoudt dat ze gebruik mogen maken van officiële benamingen zoals « hotel » of « attractie ». Die toelating is overigens geen wettelijke vereiste om logies of een bezienswaardigheid te mogen uitbaten. Het belang van de erkenning schuilt voor de operator vooral in de mogelijkheid om subsidies te ontvangen. Wat de attracties betreft, zijn de subsidies en de promotie die samenhangen met de erkenning niet voldoende aantrekkelijk.

Daarnaast onderzocht het Rekenhof de eerste resultaten van de sinds 2017 geldende verplichting om aangifte te doen van de exploitatie van een toeristisch logies. Het stelt vast dat met de huidige

regelgeving en administratieve aanpak, de doelstelling om de veiligheid van de toeristen en de gelijkheid tussen de operatoren te verbeteren, niet kan worden bereikt.

Het Rekenhof heeft ook de eerste, door de nv Immowal bekomen resultaten onderzocht. Het formuleert een reeks aanbevelingen om voordeel te halen uit de ervaring die de vennootschap opbouwde als het erom gaat het potentieel van toeristische sites te analyseren, partners te zoeken (bedenkers, investeerders, uitbaters, enz.) om projecten op te zetten, en dynamiek te brengen in de vastgoedportefeuille van het CGT.

Fundamenteel stelt het Rekenhof vast dat de sector niet langer het voorwerp is van een strategische oriëntatie die berust op de analyses en de vaststellingen die voorhanden zijn bij het Waals observatorium voor toerisme (OWT).

Het beveelt aan de aantrekkelijkheid van Wallonië te onderzoeken vanuit concurrentieel oogpunt en op het niveau van het OWT te onderzoeken waaraan gedragswijzigingen bij het publiek toe te schrijven zijn, teneinde de beleidsmakers beter te kunnen informeren inzake beheer van het toerisme.

Het Rekenhof beveelt ook aan een nieuwe gewestelijke strategische planning van het toerisme uit te werken die strookt met de andere gewestelijke beleidslijnen die van tel zijn voor de toeristische sector en waarop de volgende beheerovereenkomst van het CGT en het subsidiëringsbeleid kunnen worden geënt.

In haar antwoord beaamt de minister van Toerisme de vaststellingen van het Rekenhof. Ze kondigt aan dat ze beslist heeft een nieuwe strategische studie voor de toeristische sector te lanceren en vooraf de huidige toestand van het Waalse toerisme te zullen laten doorlichten.